

Anonymizovaná verze

Překlad

C-663/23 – 1

Věc C-663/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

9. listopadu 2023

Předkládající soud:

Landgericht Düsseldorf (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

24. října 2023

Žalobce:

UW

Žalovaná:

Etihad Airways P. J. S. C.

Landgericht Düsseldorf (Zemský soud v Düsseldorfu, Německo)

Usnesení

Ve věci

pana UW, [omissis] Berlín,

žalobce,

[omissis]

proti

Etihad Airways P. J. S. C., [omissis] Frankfurt,

žalované,

[omissis]

22. občanskoprávní senát Landgericht Düsseldorf (Zemský soud v Düsseldorfu)
dne 24. října 2023

[omissis]

rozhodl takto:

Řízení se přerušuje.

Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě čl. 267 prvního pododstavce písm. b) a třetího pododstavce SFEU předkládají následující otázky týkající se výkladu unijního práva:

1.

Musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících v letecké dopravě ve spojení s jeho čl. 8 odst. 1 písm. a) a čl. 7 odst. 3 vykládán v tom smyslu, že cestující, který letenku na let provozujícího leteckého dopravce nezaplatil penězi, ale použitím bonusových mil v rámci programu pro stálé zákazníky jiného leteckého dopravce, může v případě zrušení tohoto letu požadovat od provozujícího leteckého dopravce vrácení ceny letenky v penězích?

2.

Pro případ kladné odpovědi na první otázku: Řídí se cena letenky ve smyslu čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, jejíž vrácení může cestující požadovat v penězích, v těchto případech veřejně dostupnou cenou, za kterou je příslušný zrušený let provozujícího leteckého dopravce nabízen k prodeji, nebo (průměrnou) hodnotou využitých bonusových mil?

Odůvodnění:

I.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce projednávaná v tomto řízení má následující skutkový základ:

Žalobce měl na 6./7. dubna 2021 potvrzenou rezervaci na let, který žalovaná měla uskutečnit z Düsseldorfu přes Abú Dhabí/Spojené arabské emiráty do Káhiry/Egypt (čísla letů EY 24 a EY 653).

Příslušnou letenku [jeho] spolucestující pořídil u společnosti American Airlines. Spolucestující za letenku žalobce zaplatil 42 500 mil z bonusového programu společnosti American Airlines pro často létající zákazníky a žalobce zaplatil daně a poplatky ve výši 81,60 USD.

Veřejně dostupná cena za výše uvedený let činí 8 009,91 eura včetně daní a poplatků.

Žalovaná let zrušila.

Žalobce odmítl náhradní přepravu, která mu byla nabídnuta, a dne 6. února 2021 žalovanou vyzval k náhradě použitých mil i doplatku, přičemž stanovil lhůtu do 15. února 2021. Žalovaná neposkytla žádnou náhradu a odkázala ho na společnost American Airlines.

Žalobce dne 22. února 2021 pověřil svého procesního zástupce, aby mimosoudně posoudil a uplatnil jeho nároky vůči žalované. Procesní zástupce žalobci za tyto služby naúčtoval 850 eur.

Žalovaná u letecké společnosti American Airlines zajistila připsání 85 000 mil použitých spolucestujícím na jeho účet bonusových mil.

Žalobce v projednávané věci navrhuje, aby předkládající soud

žalované uložil povinnost zaplatit mu 8 009,91 eura spolu s úroky [*omissis*], jakož i dalších 850 eur.

Žalovaná navrhuje, aby předkládající soud

žalobu zamítl.

Žalovaná má za to, že žalobce může požadovat nanejvýš připsání bonusových mil, protože letenka byla pořízena za použití bonusových mil letecké společnosti American Airlines, a nikoliv za platbu v penězích. Vzhledem k tomu, že mu žalovaná nemůže připsat bonusové míle společnosti American Airlines, musí se žalobce ve věci náhrady obrátit na tuto společnost.

II.

Úspěch žaloby v rozhodující míře závisí na otázkách uvedených ve výroku.

Konkrétně:

V případě, že může požadovat vrácení ceny letenky v penězích, ačkoliv letenka nebyla pořízena prostřednictvím platby v penězích, nýbrž prostřednictvím použití bonusových mil, má žalobce podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážky nařízení o právech cestujících v letecké dopravě vůči žalované nárok na náhradu ceny letenky ve výši 8.009,91 eura.

Podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážky nařízení o právech cestujících v letecké dopravě musí žalovaná vzhledem k tomu, že zrušila rezervovaný let, na který měl žalobce potvrzenou rezervaci, žalobci podle jeho volby nahradit pořizovací cenu letenky do sedmi dnů způsobem stanoveným v čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě.

a)

Žalobce pořídil letenku za peníze pouze zčásti, a to zaplacením částky ve výši 81,60 eura za daně a poplatky, a pokud jde o zbývající část ceny, použil 42 500 mil [svého] spolucestujícího ze zákaznického programu společnosti American Airlines pro často létající zákazníky.

Způsob uspokojení nároku na náhradu a jeho výše se řídí čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, na který výslovně odkazuje čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážka nařízení o právech cestujících v letecké dopravě. Podle čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě je třeba náhradu ceny letenky vyplatit hotově, elektronickým bankovním převodem, bankovními příkazy nebo bankovními šeky nebo, v případě dohody podepsané cestujícím, cestovními poukazy nebo jinými službami. Je tedy sporné, zda žalobce může požadovat náhradu protihodnoty použitých bonusových mil v eurech. Předkládající senát má za to, že tomu tak je.

Neměla by tomu bránit ani skutečnost, že letenka původně nebyla pořízena za použití peněz, nýbrž za použití bonusových mil. K náhradě formou poskytnutí cestovních poukazů a/nebo jiných služeb, mezi které patří rovněž opětovné připsání bonusových mil, může podle jasného znění čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě dojít pouze v případě dohody podepsané cestujícím. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci k takové dohodě podepsané kupujícím nedošlo, musí být protihodnota bonusových mil nahrazena v penězích.

Proti tomuto závěru by nemělo být možné uplatnit ani námitku, že čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, který výslovně odkazuje na čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, vycházel z běžného případu zaplacení letenky penězi a případ náhrady ceny letenky při použití bonusových mil opomenul. Podle čl. 3 odst. 3 druhé věty nařízení o právech cestujících v letecké dopravě se toto nařízení totiž výslovně použije i v takových případech, kdy byly letenky od letecké společnosti pořízeny na základě programu pro často cestující zákazníky nebo na základě jiných obchodních programů. Mezi takové programy patří i programy pro často létající zákazníky zahrnující bonusové míle, jako je program společnosti American Airlines. Z toho lze usoudit, že tvůrce nařízení si zjevně byl takových případů, jako je případ dotčený v projednávané věci, vědom, a přesto se v rámci nároku na náhradu podle čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážky nařízení o právech cestujících v letecké dopravě rozhodl v plném rozsahu odkázat na způsoby náhrady podle čl. 7 odst. 3 tohoto nařízení, aby zabránil tomu, že cestujícímu v těchto případech vzniknou nepříjemnosti.

V této souvislosti je zejména nutno mít na zřeteli, že nezřídka – a to i v projednávané věci, kdy lze bonusové míle ze zákaznického programu společnosti American Airlines použít i na lety žalované – je možné bonusové míle z programu pro často cestující zákazníky použít i na zakoupení letů jiných leteckých společností, které jsou členy téže aliance leteckých společností. V těchto

případech zvolený provozující letecký dopravce vůbec nemůže bonusové míle vydané jinou leteckou společností opět připsat na mílový účet cestujícího, nebo tak může učinit jen se značnými obtížemi. S cílem zabránit tomu, aby provozující letecký dopravce mohl v těchto případech cestujícího ohledně náhrady odkázat na leteckou společnost, která zákaznický program zavedla, se tvůrce nařízení v těchto případech očividně rozhodl, že cestujícímu i v těchto případech vždy poskytne nárok na náhradu v penězích.

To je rovněž v souladu s cílem sledovaným nařízením o právech cestujících v letecké dopravě, který spočívá v zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících při cestování letadlem. Mimoto Soudní dvůr ohledně práva na náhradu škody podle čl. 7 odst. 1 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě rozhodl, že výklad čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě musí být za účelem zavedení vysoké úrovně ochrany cestujících široký [viz rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2020, C-356/19, Delfly v. Smartwings Poland [omissis]: cestující může požadovat zaplacení náhrady v národní měně místo v eurech].

Dokonce i tehdy, pokud by podle smluvních ujednání o programu společnosti American Airlines, v jehož rámci lze získat bonusové míle, byla vyloučena náhrada protihodnoty bonusových mil v penězích a byla by stanovena výlučně možnost opětovného připsání na účet cestujícího, bylo by toto ustanovení podle článku 15 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě neplatné, protože by tím byla nepřipustným způsobem omezena práva žalobce vyplývající z čl. 5 odst. 1 písm. a), čl. 8 odst. 1 písm. a) první odrážky a čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě. Provozující letecký dopravce navíc podle článku 13 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě může požadovat náhradu škody od druhého leteckého dopravce, který bonusové míle vydal.

b)

Co do výše požaduje žalobce částku ve výši 8 009,91 eura. Podle tvrzení žalobce, které nebylo zpochybněno, se v tomto ohledu jedná o cenu, kterou by žalobce musel zaplatit v případě rezervace daného leteckého spojení na volném trhu. Bonusové míle mají navzdory tomu, že s nimi nelze obchodovat, určitou hodnotu, protože je cestující může v rámci bonusového programu použít jako protiplnění za nabízené zboží nebo služby (viz rozsudek [Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo)] ze dne 1. března 2023 – IV ZR 112/22, r + s 2023, s. 448 a 449, bod 14). Předkládající senát má za to, že pokud jde o hodnotu bonusových mil, je v souladu s tvrzením žalobce třeba vycházet z hypotetické kupní ceny.

Není možno vycházet z nějaké objektivní hodnoty bonusových mil. Hodnota použitých bonusových mil kolísá v závislosti na tom, na jaké lety se míle použijí. V závislosti na tom, jaký let cestující za použití mil rezervuje, pro něj může být jejich použití někdy více a jindy méně příznivé, přičemž hodnota mil je u drahých letů na dlouhé trasy zpravidla vyšší než u běžných letů na krátké nebo středně dlouhé vzdálenosti. V praxi by však nebylo možné a pro cestujícího ani únosné, pokud bychom v této souvislosti chtěli vypočítat určitou „průměrnou hodnotu“

bonusových mil, a to popřípadě na základě chování cestujícího v minulosti nebo na základě chování průměrného zákazníka využívajícího zákaznický program. Pro cestujícího je hodnota bonusových mil při jejich využití zcela netransparentní. Zpravidla nemá přehled o příslušné kalkulaci letecké společnosti ani o dohodách této letecké společnosti s jinými leteckými společnostmi z téže aliance leteckých společností o akceptování bonusových mil při rezervaci letu. Žalobce, aniž to bylo zpochybněno, uvedl, že míle zpravidla používá pro velmi drahé lety. Prostřednictvím rezervace dotyčného letu z Düsseldorfu přes Abú Dhabí do Káhiry na 6./7. dubna 2021 za použití 42 500 bonusových mil byla hodnota použitých bonusových mil „konkretizována“ na hypotetickou cenu letenky, za kterou byl příslušný let nabízen na volném trhu. Tuto výhodu již žalobci nelze odejmout prostřednictvím dodatečného zrušení letu. Pokud letecká společnost k udržení loajality zákazníků a z marketingových důvodů zavede příslušné programy, v jejichž rámci lze získat bonusové míle, a cestující tyto míle využije k rezervaci letu, pak letecká společnost – v případě, že dotyčný let zruší – musí zachovat cenu bonusových mil konkretizovanou pro tuto konkrétní rezervaci, a to tím spíše, že kalkulace stojící za tímto bonusovým programem je pro cestujícího naprosto neprůhledná a netransparentní.

Pokud žalovaná tvrdí, že míle použité na daný let v mezidobí opět připsala na mílový účet spolucestujícího, který provedl rezervaci, je to irelevantní. Opětovné připsání na účet spolucestujícího zaprvé nevede k rozmnožení majetku žalobce. Zadruhé může k náhradě ceny letenky v jiné formě než v penězích – jak bylo uvedeno – podle čl. 7 odst. 3 nařízení o právech cestujících v letecké dopravě dojít pouze s písemným souhlasem cestujícího. Takový souhlas neexistuje, v důsledku čehož opětovné připsání mil nevede k uspokojení nároku, nýbrž je irelevantní. Žalovaná nemůže tím, že žalobci, respektive jeho spolucestujícímu, proti jejich vůli opět připíše použité míle, vytvářet *faits accomplis*.

c)

Výklad nařízení o právech cestujících v letecké dopravě, pokud jde o otázky nastolené výše, není natolik zřejmý, aby bylo možné správný výklad bez jakýchkoliv pochybností odvodit z textu nařízení o právech cestujících v letecké dopravě a z dosavadní judikatury Soudního dvora. [omissis]